

Tárgy: Devecser Roma Nemzetiségi Önkormányzat Stratégiai Ellenőrzési Tervének jóváhagyása

/2025.(III.12.) RNÖ. határozati javaslat:

1./ Devecser Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy Devecser Roma Nemzetiségi Önkormányzat 2025-2029. évekre vonatkozó Stratégiai Ellenőrzési Tervét jóváhagyja.

2./ A Képviselő-testület felkéri az elnököt és a jegyzőt, hogy a szükséges intézkedéseket tegyék meg.

Felelős: Lakatos Leticia Karolina elnök
Vörösné Soós Ágnes jegyző

Határidő: 1-2./ azonnal, folyamatos

D e v e c s e r , 2025. március 5.

Lakatos Leticia Karolina
elnök

**DEVECSER ROMA NEMZETISÉGI
ÖNKORMÁNYZAT**

STRATÉGIAI ELLENŐRZÉSI TERVE

2025 – 2029.

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) alapján az államháztartás belső kontrollrendszere a költségvetési szervek belső kontrollrendszere – beleértve a belső ellenőrzést – keretében valósul meg.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) rendelkezései előírják, hogy a jegyző köteles gondoskodni – a belső kontrollrendszeren belül – a belső ellenőrzés működtetéséről az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével.

A nemzetiségi önkormányzatok belső kontrollrendszerére vonatkozóan a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény rendelkezései alapján a települési önkormányzat és a települési nemzetiségi önkormányzattal között létrejövő közigazgatási szerződésben kerülnek rögzítésre a belső ellenőrzéssel, valamint az ezeket végző személyek kijelölésének rendjével, és az adatszolgáltatási feladatok teljesítésével kapcsolatos előírások, feltételek.

A részletszabályok a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Bkr.) kerültek lefektetésre.

A belső ellenőrzés keretében gondoskodni szükséges az Áht. és az Mötv. rendelkezései alapján

- az Önkormányzat belső ellenőrzéséről,
- az irányított, felügyelete alá tartozó költségvetési szerv belső ellenőrzéséről,
- az irányítása alá tartozó, köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény 1. § a) pontjában meghatározott köztulajdonban álló gazdasági társaság belső ellenőrzéséről,
- a helyi nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzéséről megállapodás alapján, valamint
- az irányító szerv által nyújtott költségvetési támogatások felhasználásával kapcsolatosan a kedvezményezetteknel és a lebonyolító szerveknel történő belső ellenőrzésről.

A Bkr. 30. § (1) bekezdése alapján a belső ellenőrzési vezető stratégiai ellenőrzési tervet készít, amely - összhangban a szervezet hosszú távú céljaival - meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket a következő négy évre, és az alábbiakat tartalmazza:

- a) a hosszú távú célkitűzéseket, stratégiai célokat;
- b) a belső kontrollrendszer általános értékelését;
- c) a kockázati tényezőket és értékelésüket;
- d) a belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési tervet;
- e) a szükséges erőforrások felmérését elsősorban a létszám, képzettség, tárgyi feltételek tekintetében;
- f) az a) - c) pont alapján meghatározott ellenőrzési prioritásokat.

A Bkr. 31. § (1) bekezdés alapján a belső ellenőrzési vezető - összhangban a stratégiai ellenőrzési tervvel - összeállítja a tárgyévet követő évre vonatkozó éves ellenőrzési tervet. Az éves ellenőrzési tervnek a stratégiai ellenőrzési tervben és a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon, valamint a belső ellenőrzés rendelkezésére álló erőforrásokon kell alapulnia. Az elvégzett kockázatelemzés során magas kockázatúnak minősített területekre az éves ellenőrzési terv készítése során kiemelt figyelmet kell fordítani, és a lehető legrövidebb időn belül ellenőrizni kell.

A stratégiai ellenőrzési terv hatálya

A stratégiai ellenőrzési terv a 2025-2029. időszakra vonatkozóan a Devecser Roma Nemzetiségi Önkormányzatra terjed ki.

A stratégiai belső ellenőrzési tervbe nem konkrét ellenőrzési feladatok kerülnek beépítésre, hanem a belső ellenőrzés átfogó céljaira, a folyamatok kockázataira és a belső ellenőrzés fejlesztésének irányára, prioritásaira fókuszál.

A stratégiai ellenőrzési tervet szükség szerint felül kell vizsgálni.

Hosszú távú célkitűzések, stratégiai célok:

A települési nemzetiségi önkormányzat a törvényben meghatározott nemzetiségi közszolgáltatási feladatokat ellátó szervezet, amely a nemzetiségi közösséget megillető jogosultságok érvényesítésére, a nemzetiségek érdekeinek védelmére és képviselésére, a feladat- és hatáskörébe tartozó nemzetiségi közügyek települési szinten történő önálló intézését végzi. Kiemelt hosszú távú cél a nemzetiségi közügyek hatékony, eredményes, gazdaságos, szabályszerű ellátása.

A belső ellenőrzés, mint független, tárgyilagos rendszer általános stratégiai célja, hogy hozzájáruljon a szakmai alapokon nyugvó, értékteremtő ellenőrzéseivel

- a közpénzek átláthatóságának elősegítéséhez, a szabályszerű gyakorlatok alkalmazásához, a jogszerűtlen intézkedések feltárásához,
- a költségvetési szervek, valamint az irányításuk, felügyeletük alá tartozó intézmények, gazdasági szervek által kitűzött célok eléréséhez, az ellenőrzött szervezet működésének fejlesztéséhez és eredményességének növeléséhez független és objektív vélemény kialakításával.

A belső ellenőrzés ezen célkitűzések teljesítéséhez kíván hozzájárulni az alábbi ellenőrzési munka sajátos területeire vonatkozó stratégiai célok megfogalmazásával és megvalósításával:

- a nemzetiségi önkormányzat szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony, eredményes működtetésének szakmai támogatása;
- a nemzetiségi önkormányzat által alapított és irányított költségvetési szervek tekintetében az ellenőrzés stratégiai célja, hogy elősegítse a gazdálkodás hatékonyságát, eredményességét és gazdaságosságát az alaptevékenységként meghatározott feladatellátási követelményeknek megfelelő teljesítése mellett;
- a pénzeszközök takarékos felhasználásának elősegítése;
- a belső kontrollrendszer működésének folyamatos értékelése, hogy az a jogszabályoknak és szabályzatoknak megfelelő-e;
- a nemzetiségi önkormányzat és a fenntartása alá eső intézmények komplex szabályszerűségi-, pénzügyi- vagy rendszerellenőrzésének elvégzése - a kockázati kitettségétől függően - 1-4 évente;
- a gazdálkodás pénzügyi egyensúlyának megteremtésében, az egyensúly megőrzésében való közreműködés;
- a pénzügyi szabálytalanságok megelőzésében, a pénz-és vagyongazdálkodási fegyelem javításában való közreműködés;
- a belső ellenőrzésekre készített intézkedési tervek megvalósulásának nyomon követése;
- ellenőrzési lefedettség növelése;
- ajánlások és javaslatok megfogalmazása a kockázati tényezők, hiányosságok megszüntetése, kiküszöbölése vagy csökkentése, valamint a szabálytalanságok megelőzése, feltárása érdekében.

Fentiekkel összhangban a következő évek ellenőrzési terveinek összeállítása során ezek lesznek a hangsúlyos elemek, figyelembe véve a kockázatelemzések által feltárt egyes vizsgálandó területek további tervezendő ellenőrzési területeit is.

A nemzetközi belső ellenőrzési standardok és a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglaltak szerint tanácsadási tevékenységgel is hozzá kell járulni a szervezeti és vezetői célok eléréséhez, amelyet a függetlenség és objektivitás elveinek sérülése nélkül kell elvégezni.

A belső kontrollrendszer általános értékelése

A belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése során a költségvetési szerv vezetőjének figyelembe kell vennie az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatókban foglaltakat.

A belső kontrollrendszer kiépítésének alapvető célja a pénzeszközökkel, vagyonnal történő szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás.

Az Áht. 69. §-a kimondja, hogy a belső kontrollrendszer a kockázatok kezelésére és a tárgyilagosságot bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer. A belső kontrollrendszer működtetésének célja, hogy a költségvetési szervek és a felügyeletük alá tartozó intézményeik:

- a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre;
- teljesítsék az elszámolási kötelezettségeket;
- megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és a nem rendeltetésszerű használatától.

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő kontrollkörnyezetet, integrált kockázatkezelési rendszert, kontrolltevékenységeket, információs és kommunikációs rendszert, valamint monitoring rendszert működtetni és fejleszteni.

A költségvetési szerveknél és az általuk alapított és irányított intézményeknél a működés folyamatára és sajátosságaira való tekintettel kialakításra kerültek mindazon elvek, eljárások és belső szabályzatok, amelyek alapján érvényesülhet a feladatok ellátását szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás. A belső kontrollrendszer, s ennek keretében az eljárások, szabályzatok alkalmazása és fejlesztése folyamatos feladat.

A belső ellenőrzés a költségvetési szervek céljainak elérése érdekében a soros ellenőrzések alkalmával az ellenőrzés tárgyához kapcsolódóan elemzi, vizsgálja és értékeli a kontrollkörnyezet szabályszerűségét és naprakészségét, az integrált kockázatkezelési rendszer működését, a kontrolltevékenységek gyakorlását, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a nyomon követési rendszer működését.

Kockázati tényezők és értékelésük

A belső ellenőrzés tervezésének kockázatelemzésen kell alapulnia, rendelkezésre álló erőforrásait (személyi feltétel, időkeret) a legnagyobb kockázatot jelentő területek felé kell összpontosítania. Ennek megfelelően a kockázatelemzésre a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben rögzített lépések alapján kerül sor.

A kockázatelemzés az első lépés ahhoz, hogy az éves ellenőrzési tevékenység a költségvetési szerv vezetőjével egyetértésben meghatározott belső ellenőrzési fókusszal összehangolásra ke-

rüljön. A hosszú távú és a vezetői elvárások figyelembevételével kialakításra kerülő belső ellenőrzési fókusz az egyes folyamatok jelentőségeire összpontosít. A folyamatok és a felmért kockázati tényezők összevetése alapján a várható hatás és a bekövetkezés valószínűségét figyelembe véve rögzítésre kerül az összesített kockázatelemzés. A kockázatelemzés összesítéseként az egyes folyamatok jelentősége és kockázatossága alapján összesített értékelés készül (alacsony, közepes vagy magas).

A kockázatelemzés szolgáltatja a legfontosabb információt a belső ellenőrzési tevékenység (konkrét ellenőrzés) előkészítéséhez.

A stratégiai ellenőrzési terv kialakításakor a nemzetiségi önkormányzat és az irányítása, felügyelete alá tartozó intézményei vonatkozásában a tevékenységet befolyásoló valamennyi kockázati tényező figyelembevételre került, úgy, mint:

- gazdasági, jogi és szabályozási, politikai környezet változása,
- általános külső és belső ellenőrzési környezet,
- az önkormányzat feladatainak változása, strukturális átrendeződése,
- működési környezet kockázatai,
- a szervezet, a működés összetettsége,
- a pénzügyi és számviteli rendszerek megbízhatósága,
- a gazdálkodási tevékenység informatikai támogatottsága,
- az információáramlás és információnyújtás elégtelensége,
- a dolgozói állomány gyakorlottsága és hozzáértése,
- az intézményre, szervezetre ható külső nyomás,
- az elemi csapásokból eredő kockázatok.

A nemzetiségi önkormányzat főbb kockázati tényezői és azok ellenőrzési prioritása:

- A gazdasági, jogi és szabályozási, politikai környezet folyamatos változásával a helyi szabályozások naprakészsége nehezen biztosítható, ezért ezek rendszeres ellenőrzése elengedhetetlen.
- A nemzetiségi önkormányzat feladatainak változása, strukturális átrendeződése.
- Intézményátstrukturálásból adódó kockázatok.
- A költségvetésben tervezett bevételek elmaradása, előre nem tervezett kiadások felmerülése, forráshiányból adódó kockázat.
- Az eladósodottság megfékezése érdekében a működési költségek szabályos, gazdaságos és hatékony felhasználása. A belső kontrollrendszer megfelelő működtetése esetén közepes kockázatot hordoz magában.
- A meglévő bevételek és új források szabályszerű elszámolása és beszédése.
- A nemzetiségi önkormányzat bevételeinek jelentős hányadát állami támogatások teszik ki. A gazdasági válság következményeként a támogatások nagysága elmaradt.
- Alapvető érdek, hogy az állami támogatások igénybevétele, felhasználása szabályszerűen valósuljon meg, a pénzeszközökkel való elszámolás megfelelő szervek felé határidőben megtörténjen. A támogatások alapját képező adatokból nyert mutatószámok valódiságát és teljes körűségét magas kockázatuk miatt adott ellenőrzés tárgyához kapcsolatosan minden esetben vizsgálni kell.
- A számviteli rendszerek megbízhatósága. Folyamatos visszatérő ellenőrzés keretében vizsgálendő, mivel kiemelt kockázatot hordoznak magukban.
- A szervezet működésére, gazdálkodására vonatkozó jogszabályok, szabályzatok és utasítások érvényesülése a gyakorlatban. A számviteli- és bizonylati rend betartása.
- Megfelelő információáramlás és információnyújtás az intézményeken belül.
- Kötelezettségvállalások, szerződéskötések, pénzügyi elszámolások és teljesítések szabályszerű végrehajtása. Folyamatos visszatérő ellenőrzés keretében vizsgálendő, mivel kiemelt kockázatot hordoznak magukban.

- A vagyoni védelem, vagyonnal való megfelelő gazdálkodás.
- Európai Unió és hazai pályázati források szabályszerű felhasználása. Elindításuk előtt kiemelten vizsgálendő kockázati tényező, hogy megvalósítása mennyiben szolgálja a nemzetiségi önkormányzat által ellátott feladatokat, felméréndők a nemzetiségi önkormányzat felhalmozási lehetőségei, vizsgálendő, hogy a közbeszerzési törvény szerint jártak-e el.
- Közbeszerzések szabályozottsága; a közpénzek felhasználását szabályozó közbeszerzési törvény szerinti közbeszerzési eljárások lebonyolítása; a nemzetiségi önkormányzat érdekeinek biztosítása, és érvényesülése az eljárásokban, mind-mind magas kockázatú terület, ezért ellenőrzése kiemelt fontosságú.
- Beszerzési eljárások szabályszerű lebonyolításában rejlő kockázatok szintén kiemelt fontosságú ellenőrzési területet képviselnek.
- A nemzetiségi önkormányzat céljellel nyújtott támogatásainak rendeltetésszerű felhasználása.
- Az éves elemi költségvetési beszámolók megbízhatósága, a számviteli alapelveknek való megfelelése. Magas kockázatú terület lévén a teljes beszámoló vagy annak valamely részterülete évente vizsgálendő.
- A belső kontrollrendszer hatékony működtetése. Folyamatos visszatérő ellenőrzés keretében vizsgálendő, mivel kiemelt kockázatot hordoz magában.
- Korábbi ellenőrzések tapasztalatainak hasznosítása. Kedvezőtlen folyamatok, jelenségek elhárítása, megszüntetése.
- A belső ellenőrzésre vonatkozó fejlesztési és képzési terv, valamint a zavartalan feladatellátáshoz szükséges erőforrások

A települési önkormányzat a települési nemzetiségi önkormányzat belső ellenőrzési feladatainak ellátásáról külső szolgáltató útján gondoskodik.

A külső szolgáltató igénybevétele mentesíti az önkormányzatokat a humán erőforrás kapacitás felmérés és létszámgazdálkodás alól.

A költségvetési szerveknél belső ellenőrzési tevékenység folytatásához az államháztartásért felelős miniszter engedélye szükséges, amellyel a külső szolgáltató rendelkezik. Képesítése és szakmai gyakorlata megfelel a belső ellenőr, illetve a belső ellenőrzési vezető számára előírt követelményeknek.

A külső szolgáltató szakmai továbbképzéseken, konzultációkon folyamatosan részt vesz, illetve a feladatellátásához szükséges informatikai háttérrel rendelkezik.

Az ellenőrzés célja a jogszabályokban előírtaknak való minél magasabb szinten történő megfelelése. Törekszik az ellenőrzések minél tökéletesebb előkészítésére, az egységes eljárások kialakítására, biztosítja az ellenőrzési megállapítások megalapozottságát.

A vizsgálati eljárások, a módszerek, a jelentések tartalmi követelményeinek megléte szükséges, a belső ellenőrzési kézikönyv, a nemzetközi belső ellenőrzési standardok és az államháztartásért felelős miniszter által kiadott útmutatók előírása szerint.

A települési nemzetiségi önkormányzat székhelyén a helyszíni ellenőrzéshez szükséges tárgyi feltételek biztosítottak.

Ellenőrzési prioritások

A Bkr. előírásainak megfelelően a belső ellenőrzés végezhet szabályszerűségi, pénzügyi, teljesítmény, informatikai, valamint rendszerellenőrzést.

Az adott évi ellenőrzési terv összeállításánál a vizsgálandó területek esetében a vonatkozó jogszabályi előírásokon felül figyelembe kell venni a költségvetési szerv és az általa fenntartott intézmény előző év vizsgálatainak főbb megállapításait, az ellenőrzés alá még nem vont területeket, valamint a szervezeti struktúrában vagy tevékenységében bekövetkező jelentősebb változásokat is.

Az ellenőrzések kiemelt területeit minden évben felül kell vizsgálni és a megváltozott feladatokhoz, körülményekhez igazítani.

Az éves ellenőrzési terv összeállítása során ellenőrzési prioritást élveznek azok a vizsgálandó területek, amelyek a kockázatelemzés során kimagasló értéket mutatnak.

Devecser, 2025. február 21.

Kiss Mária
belső ellenőrzési vezető